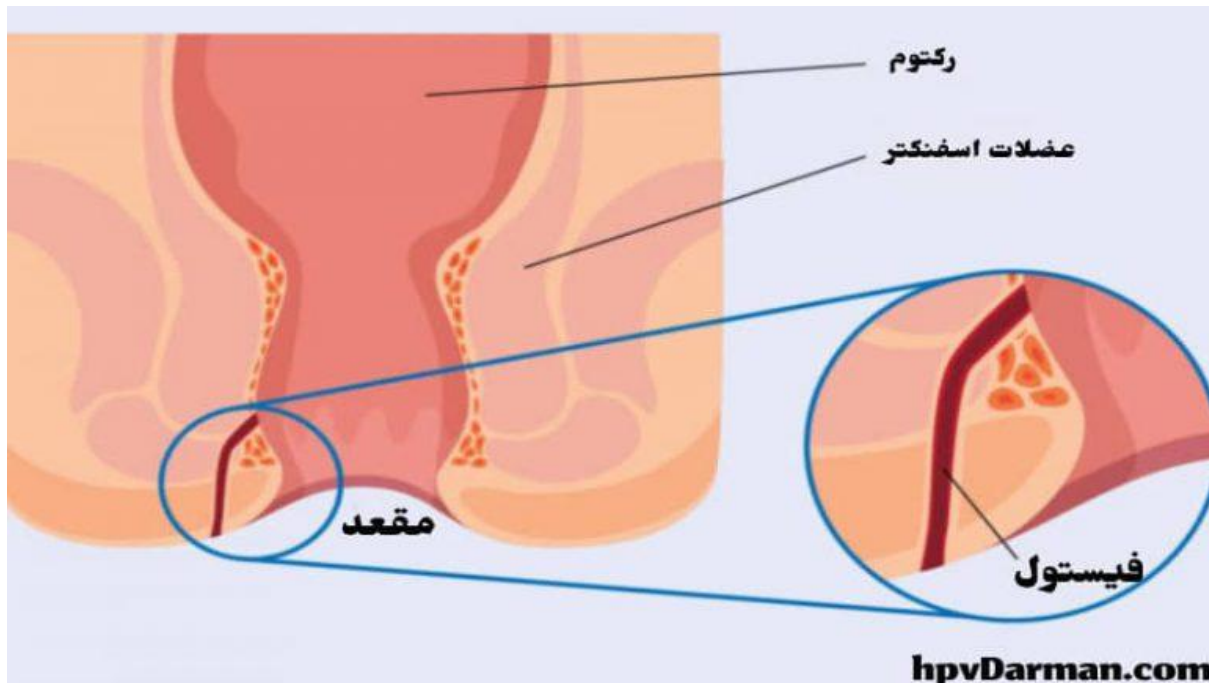

فیستول چیست؛ علائم، علت و عوارض فیستول مقعدی

اگر شما هم این سوال را دارید که **فیستول مقعدی چیست**؟ باید بگوییم که این عارضه یکی از بیماری های عفونی نشیمنگاهی است. بیماری **فیستول در انگلیسی** با اصطلاح **Fistula** به کار برده می شود و انواع مختلفی دارد. اگر بخواهیم تعریف ساده ای از فیستول ارائه دهیم، باید بگوییم یک کانال عفونی یا چرکی است که بین دو مجرا داخلی در بدن به وجود آمده و آنها را به یکدیگر متصل می کند. به طور معمول کسانی که تجربه ابتلا به آیسه مقعدی را داشته اند، به **فیستول آنال** نیز مبتلا می شوند. در ادامه این مطلب به بررسی علت، علائم و تمامی مسائل مربوط به این بیماری می پردازیم.

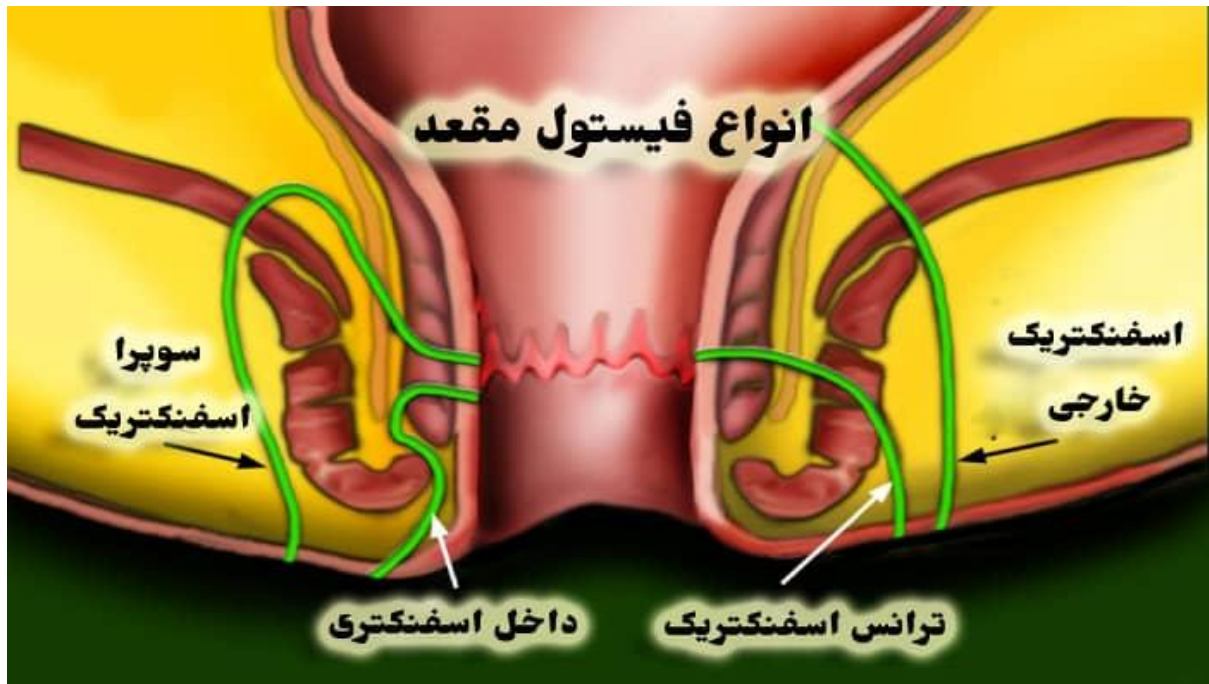
طبق آمار پس از درمان **فیستول با لیزر** یا عمل جراحی؛ امکان بازگشت این عارضه وجود ندارد. مگر اینکه به دلیل رعایت نکردن نکات پیشگیری تونل جدید ایجاد شود.

فیستول مقعدی یا آنال چیست؟

طبق گزارش سایت پزشکی medlife منظور از **فیستول آنال** ایجاد شدن یک کانال عفونی حاد و دردناک در قسمتی از روده (معمولاً راست روده) است که مجرای آن روی پوست اطراف مقعد ظاهر می شود. اگر این عارضه درمان نشده باقی بماند و فرد برای درمان **فیستول مقعدی** خود اقدام نکند، ممکن است این عفونت وارد خون شود. انواع مختلفی از این بیماری وجود دارند که در زیر آنها را بررسی کردیم:

انواع فیستول مقعدی

انواع مختلف **فیستول مقعدی** بر اساس محل قرارگیری آن دسته بندی می شود. در موارد زیر به ترتیب رایج ترین تا کمیاب ترین نوع آن عبارتند از:

فیستول نعل اسبی

فیستول های نعل اسبی در واقع نوعی از فیستول مقعد هستند که به شکل دو سوراخ در اطراف دریچه باسن ایجاد می شوند. این دو سوراخ از طریق یک کانال U شکل در داخل مقعد به یکدیگر متصل می شوند. معمولاً احتمال ابتلا مردان به این نوع فیستول از زنان بیشتر است.

بیشتر بخوانید: [بهترین جراح فیستول + کلینیک](#)

بین صفاقی یا داخل اسفنکتری

فیستول بین صفاقی یا داخل اسفنکتری با اصطلاح *Intersphincteric fistula* در پزشکی نام برده می شود. این کانال از فضای بین عضلات اسفنکتر داخلی و خارجی شروع شده و کاملاً نزدیک به دهانه مقعد باز می شود.

ترانس اسفنکتریک

فیستول ترانسفنکتریک یا *Transsphincteric fistula* در فضای بین عضلات اسفنکتر داخلی و خارجی و نزدیک به دریچه مقعد تشکیل می شود. سپس از اسفنکتر خارجی عبور کرده و یک یا دو اینچ در خارج از دهانه مقعد باز می شود. این نوع نسبت به داخل اسفنکتری فاصله بیشتری از دریچه رکتوم دارد. این نوع از فیستول می تواند در اطراف مقعد به شکل U قرار بگیرد و دهانه های خارجی آن در دو طرف رکتوم وجود داشته باشند. (به این نوع فیستول نعل اسبی هم می گویند).

سوپرا اسفنکتریک

این کانال همچنین از فضای بین عضلات اسفنکتر داخلی و خارجی شروع شده و به سمت بالا و تا نقطه ای بالاتر از چین خوردگی های داخل رکتوم که برای هدایت مدفوع به بیرون می باشند، می رسد. فیستول *Suprasphincteric* به میزان یک یا دو اینچ در خارج از مقعد باز می شود.

اسفنکتریک خارجی

فیستول از نوع اسفنکتریک خارجی از روده بزرگ یا کولون سیگموئید شروع شده و به سمت پایین امتداد می یابد ، از ماهیچه بالا برنده مقعد عبور می کند و در اطراف آن باز می شود. این فیستول ها معمولاً در اثر آبسه آپاندیس ، آبسه دیورتیکول یا بیماری کرون ایجاد می شوند.

علائم و نشانه های فیستول مقعدی

این بیماری نیز مانند هر عارضه دیگری همراه با نشانه های خاص خود ظاهر می شود. ما در ادامه تمامی آنها را آورده ایم تا با بیماری دیگری اشتباه نگیرید. شایع ترین علائم فیستول مقعدی عبارتند از:

- درد
- سرخی
- تورم و التهاب اطراف مقعد
- سوزش و خارش
- ایجاد شدن سوراخی دردناک همراه با ترشحات بین باسن

حتماً ببینید: **عکس فیستول در زنان و مردان**

همچنین در موارد پیشرفته ممکن است افراد علائم زیر را نیز تجربه کنند:

- خون ریزی
- حرکات روده ای یا دفع ادرار دردناک
- تب
- خروج مایعی با بوی بد از سوراخ نزدیک به کانال رکتوم

ارتباط مستقیم با مشاوران در واتساپ

در صورت مشاهده هر یک از علائم بالا می توانید عکس گرفته و برای ما در واتساپ ارسال کنید.

[09197715527](https://www.whatsapp.com/channel/00299197715527)

چه زمانی باید به پزشک مراجعه کرد؟

لازم به ذکر است که هر زمان احساس آبسه یا توده ای در ناحیه نشیمنگاه خود داشتید، سریعاً برای تشخیص و خالی کردن عفونت به پزشک مراجعه کنید. توجه کنید که به هیچ عنوان خودتان سعی نکنید تا عفونت را تخلیه کنید زیرا به طور کامل خالی نشده و اکثراً باعث ایجاد فیستول می شود. اگر هر کدام از علائم بالا را داشتید، مراجعه در اسرع وقت به پزشک کاملاً ضروری می باشد.

همچنین افرادی که مبتلا به آبسه بوده اند که به نظر می رسد درمان شده یا هنوز فعال است، باید تحت نظر پزشک باشند.

علت فیستول چیست؟

همانطور که گفته شد، فیستول در 50% مواقع به دلیل عدم درمان آبسه مقعدی به وجود می آید. گاهی اوقات این آبسه مسدود شده و چرک آن زیر پوست می ماند. زمانی که این اتفاق می افتد، تجمع باکتری ها می تواند یک بافت متورم از آلودگی و میکروب به وجود بیاورد. پزشکان این توده چرکی جمع شده زیر پوست را آبسه می نامند.

اگر آبسه را درمان نکنید ، رشد کرده و در نهایت سر آن به بیرون باز می شود و جایی در نزدیکی مقعد را سوراخ می کند تا بتواند چرک داخل خود را تخلیه کند. این مسیر چرکی از آبسه تا سطح پوست فیستول نام دارد.

در شرایط نادر مانند سل ، بیماری های مقاربتی یا بیماری های مزمن که روده را تحت تاثیر قرار میدهند ، مانند بیماری کرون یا کولیت اولسراتیو در پیش آمدن فیستول مقعدی نقش بسیاری دارند.

تشخیص

هنگام مراجعه به پزشک، با توجه به علائمی که برای او ذکر می کنید، درباره سابقه پزشکی شما سوال میپرسد و ممکن است معاینه فیزیکی انجام دهد تا از وجود فیستول مطمئن شود. سپس پزشک سعی می کند تعیین کند که مجرا چقدر عمیق است و جهت حرکت آن را تعیین می کند. در بسیاری از موارد، زهکشی از دهانه خارجی انجام می شود.

بعضی از فیستول ها به راحتی قابل تشخیص بوده و بعضی دیگر نیستند. در برخی شرایط ممکن است این کانال ها خود به خود بسته شده و در قسمت های دیگر مجدد باز شوند. پزشک شما به دنبال نشانه هایی از ترشحات یا خونریزی است. پزشک ممکن است هنگام معاینه انگشت خود را به مقعد شما بکشد. نگران نباشید به گونه ای این کار را انجام می دهد تا بیمار هیچگونه دردی حس نمی کند.

معاینه مقعدی با قرار دادن انگشت پوشانده شده با دستکش و ژل روانکاری در انتها راست روده انجام می شود تا موارد زیر بررسی شوند:

- عملکرد عضله های اسفنکتر داخلی و خارجی
- منطقه عفونت
- سر منشأ فیستول

حدود 25 درصد از افراد مبتلا به بیماری کرون دچار فیستول می شوند. از جمله این مطالعات می توان به آزمایش خون، اشعه ایکس و کولونوسکوپی اشاره کرد.

برخی آزمایشات دیگر برای زمانی تشخیص با معاینه فیزیکی امکان پذیر نیست، انجام می شوند که عبارتند از:

پروکتوسکوپی یا معاینه مقعد

طی روش پروکتوسکوپی از یک پروکتوسکوپ تخصصی مجهز به نور یا پروب فیستول (وسیله کوچکی که جهت مشاهده داخل فیستول وارد می شود) و برای دیدن داخل رکتوم استفاده می کند. این روش به طور کلی تحت بیهوشی عمومی انجام می شود.

آندوسونوگرافی یا سونوگرافی مقعدی

یک روش ایمن که از امواج صوتی با فرکانس بالا برای ضبط تصاویر سطح کانال مقعد استفاده میشود.

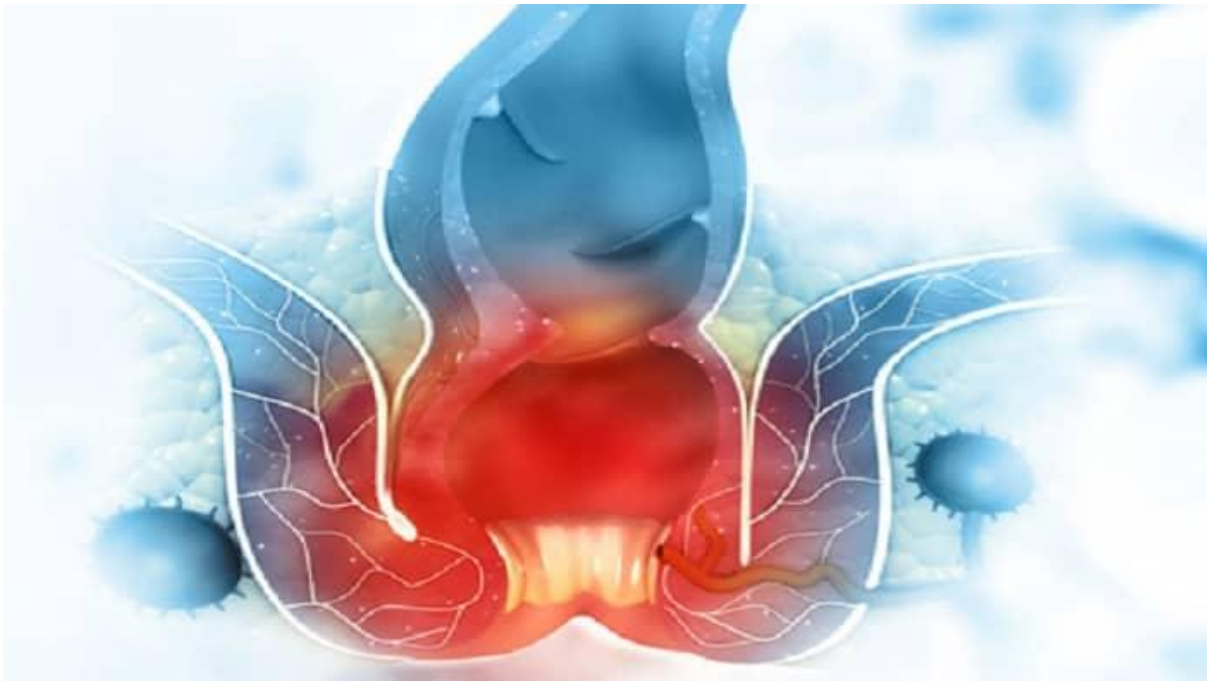
اسکن یا تصویربرداری مغناطیسی (MRI)

طی تصویر برداری از امواج مغناطیسی و رادیویی قدرتمندی برای ایجاد تصاویر دقیق از اندام استفاده می شود و معمولاً برای فیستولهای پیچیده یا دوباره تکرار شده استفاده می شود.

توموگرافی رایانه ای (سی تی اسکن)

ترکیبی از دو روش تشخیص از اشعه ایکس و رایانه برای ایجاد تصاویر مقطعی دقیق از بدن بوده که ممکن است در ارزیابی میزان التهاب نیز کمک کند.

عوارض فیستول

اگر فردی دچار آبسه مقعد شود ، خطر ایجاد فیستول مقعدی افزایش می یابد. برخی شرایط خاص که خطر ابتلا به فیستول مقعدی را افزایش می دهد عبارتند از:

- پرتودرمانی برای سرطان رکتوم
- دیابت
- درماتوز
- مصرف بیش از حد مواد غذایی ادویه دار
- سیگار کشیدن
- چربی خون
- بیماری سل

- ایدز یا ویروس اچ آی وی
- شیوه زندگی کم تحرک
- مصرف الکل
- بیماریهای مقاربتی مانند کلامیدیا و سیفلیس

پیشگیری

معمولاً افراد در پیش آمدن فیستول نقشی ندارند اما با دنبال کردن مراحل خاصی می توان از فیستول مقعدی جلوگیری کرد ، مانند:

- نوشیدن مایعات فراوان
- رژیم غذایی غنی از فیبر
- خشک نگه داشتن ناحیه مقعدی
- خودداری از زور زدن هنگام دفع مدفوع
- ورزش منظم

لازم به ذکر است که یکی از دلایل اصلی ابتلا به فیستول مقعدی بیماریهای مقاربتی-جنسی می باشند. در نتیجه هر فردی می تواند با رعایت مواردی مانند استفاده از عوامل محافظت کننده هنگام رابطه از به وجود آمدن این تونل چرکی هم جلوگیری کنند.

درمان

تا کنون روشهای بسیاری برای درمان فیستول از جمله خانگی، گیاهی، دارویی و پزشکی کشف شده اند ولی لازم به ذکر است که هیچ دارویی برای از بین بردن این بیماری وجود ندارد ، بنابراین پزشکان از روشهای عمل با لیزر یا جراحی سنتی برای از بین بردن این تونل عفونی استفاده می کنند. در درمان با لیزر معمولاً می تواند در مطب پزشک یا کلینیک انجام شود و شما مجبور نیستید به بیمارستان بروید.

به علاوه باید بدانید که روشهای خانگی و دارویی فقط ممکن است از پیشرفت بیماری و وخیم شدن شرایط جلوگیری کنند. فراموش نکنید که هدف از درمان فقط خوب شدن فیستول نیست. بلکه باید این عمل به گونه ای انجام شود که هیچ گونه آسیبی به مقعد وارد نشود. زیرا در صورت عدم انتخاب راه درمان درست ممکن است فرد دچار بی اختیاری در دفع شود.

منبع مقاله:

<https://hpvdarman.com/%d9%81%db%8c%d8%b3%d8%aa%d9%88%d9%84-%d9%85%d9%82%d8%b9%d8%af%db%8c>